

*Mehmet Sincar Cinayeti ve DEP'in Legal Siyasete Dahil Olma Çabası: Anaaakım Basın Üzerinden Bir İnceleme**

Tuncay Şur**

Öz

Kürt etno-politik taleplerinin legal-demokratik yollardan dile getirilmesi 1990'ların hemen başı gibi oldukça geç bir tarihe tekabül etmektedir. Halkın Emek Partisi (HEP) ve sonrasında kurulan Kürt yanlısı legal partiler, siyasi cinayetler, parti kapatmaları, demokratik yollarla meclise giren Kürt yanlısı vekillerin meclisten atılması gibi resmî, gayri resmî, hukuki ve gayri hukuki yol ve yöntemlerle demokratik siyasetin dışına itilmişlerdir. 1990'dan itibaren Kürt etno-politik taleplerini demokrasi, eşit yurttaşlık, insan hakları kavramları aracılığıyla farklı toplulukların hak talepleri ile eşdeğer bir düzlem içinde dile getirmeye çalışan Kürt yanlısı legal siyasi partiler sadece yasal ve gayri yasal şiddete maruz kalmadılar, aynı zamanda bu partiler özellikle anaakım basın tarafından marjinalleştirildi, suçla ilişkilendirildi. Bu yolla anaakım basın, Kürt yanlısı legal siyaset yapan partilerin kamuoyu nezdinde bir tür iç düşman, ulusal güvenliği tehdit eden partiler ve bölücü faaliyetler içinde olan organizasyonlar olarak algılanmasında aracılık rolü üstlendi. Anaaakım medyanın Kürt yanlısı legal siyasi partilere dönük bu olumsuz tutumu, Türkiye'de Kürt meselesinin demokratik ve barışçıl yol ve yöntemlerle çözülmesini de doğrudan etkiledi. Başka bir ifadeyle, Kürt meselesinin silah ve şiddetten arındırılmış platformlarda, başta parlamento olmak üzere tartışılmasının zemini daraltıldı, Kürt meselesi ve bu meselenin çözümü için oluşturulan legal demokratik siyaset kanalları terörle eşdeğer kılındı.

Bu çalışmada, Kürt yanlısı legal bir parti olan Demokrasi Partisi'nin (DEP) milletvekili Mehmet Sincar'ın 4 Eylül 1993 tarihinde Batman'da silahlı bir saldırı sonucu öldürülmesinin anaakım basında nasıl haberleştirildiği incelenmektedir. Bu bağlamda anaakım basında dönemin en yüksek tirajlı iki ulusal gazetesi olan *Hürriyet* ve *Sabah* gazetelerinin haberlerinde Mehmet Sincar cinayetinin nasıl yer bulduğu ve Mehmet Sincar cinayeti üzerinden DEP'in legal siyasete dâhil olma çabasının nasıl gayri meşru ilan edildiği ele alınmıştır.

Anahtar Sözcükler: DEP, Mehmet Sincar, anaakım medya, Kürt yanlısı legal siyaset, karşıtlık söylemi, belirsizlik söylemi, güvenlik söylemi.

* Geliş Tarihi: 24/12/2015 • Kabul Tarihi: 26/01/2016

** Ankara Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü.
surtuncay@gmail.com

Assassination of Mehmet Sincar and the Efforts of DEP Towards Participation in Legal Politics: A Study on Mainstream Press^{*}

Tuncay Şur^{**}

Abstract

The expression of Kurdish ethno-political demands in legal-democratic ways dates back to as late as the beginning of 1990s. Halkın Emek Partisi [*People's Labour Party*] (HEP) and the following pro-Kurdish legal parties were pushed out of democratic politics with legal or non-legal means and methods such as political murders, party closure cases, expulsion of the pro-Kurdish deputies, which entered the parliament through democratic means, from parliament. After 1990s pro-Kurdish legal political parties, which tried to express the ethno-political demands of Kurdish as well as the demands of other communities for rights by means of the concepts of democracy, equal citizenship and human rights, were not only subjected to legal or non-legal violence, they were also marginalised and portrayed as criminals especially by the mainstream media. In this way, the mainstream press assumed the role of an intermediary of a process that caused people to perceive these pro-Kurdish political parties as enemies, separatist terror organizations and threats to the national security. The negative position of mainstream press towards pro-Kurdish legal parties had a direct impact on the settlement of Kurdish question via democratic and peaceful methods. In other words, the negative position of mainstream press restricted the discussion of Kurdish questions without resorting to violent methods and especially within the Parliament. Moreover, the Kurdish Question as well as the legal and democratic political channels established for the resolution of this question was simply associated with terror.

This study focuses on how mainstream media covered the assassination of Mehmet Sincar, a Member of the Parliament and a member of DEP, who was killed during an armed assault in Batman on September 4, 1993. In this respect, how two national newspapers with mass circulation -*Hürriyet* and *Sabah*- portrayed DEP's endeavours to take part in legal politics will be analysed through the example of how these two newspapers covered Mehmet Sincar's assassination.

Keywords: DEP, Mehmet Sincar, mainstream press, pro-Kurdish legal politics, discourse of opposition, discourse of vagueness, discourse of security.

^{*} Received: 24/12/2015 • Accepted: 26/01/2016

^{**} Ankara University, Faculty of Communication, Department of Public Relations and Advertising. surtuncay@gmail.com